

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Jany Brothánkové a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Tomáše Langáška v právní věci žalobkyně: **V. T. T.**, zastoupena Mgr. et Mgr. Markem Čechovským, advokátem se sídlem Opletalova 25, 110 00 Praha 1, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců,** se sídlem nám. Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 4. 2016, č. j. MV-34024-4/SO-2016, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 5. 10. 2017, č. j. 11 A 56/2016 - 50,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalobkyně **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

III. Žalované **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává.**

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalobkyně podala dne 17. 9. 2014 žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu podle § 87b odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění účinném do 17. 12. 2015 (dále jen „zákon o pobytu cizinců"). Rozhodnutím Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky ze dne 23. 11. 2015, č. j. OAM-12814-47/PP-2014, byla žádost žalobkyně zamítnuta (dále jen „prvostupňové rozhodnutí") pro nesplnění podmínky uvedené v § 87b v návaznosti na § 15a zákona o pobytu cizinců. Podle správního orgánu žalobkyně je matkou občana Evropské unie pana N. Q. V., státního příslušníka České republiky, a mohla by být považována za rodinného příslušníka občana EU ve smyslu § 15a odst. 1 písm. b) zákona o

pobytu cizinců, avšak toliko při splnění (kumulativně) tří podmínek: l) cizinec je rodičem občana EU mladšího 21 let, 2) vyživuje ho a 3) žije s ním ve společné domácnosti. Synovi je však 22 let, žalobkyně proto není rodinným příslušníkem ve smyslu tohoto ustanovení. Nelze ji považovat za rodinného příslušníka občana EU ani ve smyslu § 15a odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců, neboť nedoložila, že je nezaopatřenou osobou. Rovněž tak nedoložila podle § 15a odst. 3 písm. a) téhož zákona, že ve státě, jehož je občanem, nebo ve státě, ve kterém měla povolen trvalý či dlouhodobý pobyt, žila s uvedeným občanem Evropské unie ve společné domácnosti, ani že je občanem Evropské unie vyživovaná, nebo se o sebe z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nedokáže sama postarat bez osobní péče občana Evropské unie. Vzhledem k tomu, že je nesporné, že mezi žalobkyní a synem jde o vztah matky a syna, tzn. faktický rodinný vztah, nelze jej považovat za vztah obdobný vztahu rodinnému ve smyslu §15 a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců.

[2] Rozhodnutím ze dne 22. 4. 2016, č. j. MV-34024-4/SO-2016 (dále jen „napadené rozhodnutí"), žalovaná zamítla odvolání žalobkyně ze dne 8. 12. 2015 a prvostupňové rozhodnutí potvrdila. K odvolací námitce, v níž žalobkyně postavení rodinného příslušníka občana Evropské unie uplatňuje stejně jako v žádosti z titulu sdílení společné domácnosti se svým synem, státním příslušníkem České republiky, žalovaná uvedla, že tato kategorie vztahu není rodinným vztahem zakládajícím postavení rodinného příslušníka občana Evropské unie ve smyslu Směrnice evropského parlamentu a Rady č. 2004/38/ES a ve smyslu zákona o pobytu cizinců. Uvedený status tedy nemůže být s ohledem na tuto argumentaci přiznán, není ani vztahem obdobným vztahu rodinnému. Spisovým materiálem byla doložena přímá příbuzenská vazba mezi žalobkyní a občanem České republiky, avšak nebyly dále doloženy další zákonné podmínky pro vydání povolení k přechodnému pobytu, ačkoliv k tomu byla žalobkyně správním orgánem prvého stupně vyzvána.

[3] Rozsudkem Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud") ze dne 5. 10. 2017, č. j. 11 A 56/2016 - 50 (dále jen „napadený rozsudek"), byla zamítnuta žaloba proti napadenému rozhodnutí. Městský soud nepřisvědčil žalobkyni, že je na ni třeba hledět jako na rodinného příslušníka občana EU podle § 15a odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců, za použití § 15a odst. 2 písm. b) a c) téhož zákona, ani že se na ni vztahuje ustanovení § 15a odst. 3 písm. a) bodu 2 a 3 zákona o pobytu cizinců.

[4] Podle městského soudu je nepochybné, že žalobkyně je matkou občana ČR, kterému je 22 let, nicméně zákon o pobytu cizinců vyžaduje kumulativní splnění dalších podmínek, aby mohla být považována za rodinného příslušníka občana EU, resp. musí být naplněna některá ze skutkových podstat podle § 15a zákona o pobytu cizinců. Žalobkyně není rodinným příslušníkem občana EU ve smyslu § 15a odst. 1 písm. a) až c) zákona o pobytu cizinců, protože není ani jeho manželkou, ani není rodičem občana mladšího 21 let ani dítětem mladším 21 let. Zároveň žalobkyně není rodinným příslušníkem ani podle § 15a odst. 3 písm. a) bodu 1, ani podle § 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců, jelikož během řízení před Ministerstvem vnitra netvrdila ani neprokázala, že by ve státě, jehož je občankou, s ním žila ve společné domácnosti. Vztah žalobkyně a jejího syna nelze považovat za vztah obdobný vztahu rodinnému, neboť se jedná o vztah rodinný – vztah matky a syna.

[5] Žalobkyni nelze považovat ani za rodinného příslušníka občana EU podle § 15a odst. 1 písm. d) ve spojení s § 15a odst. 2 písm. b) a c) zákona o pobytu cizinců, neboť tato ustanovení zákona o pobytu cizinců se vztahují pouze na osoby, které by měly být schopny vykonávat výdělečnou činnost, avšak pro současnou existenci určitých skutečností, jako jsou nemoc, úraz či dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, toho nejsou schopny. Žalobkyně v průběhu správního řízení žádná zdravotní omezení netvrdila ani neprokázala, přičemž zvyky vietnamské rodiny nelze považovat za podmínku pro přiznání postavení rodinného příslušníka občana EU. Žalobkyně nevykonává soustavnou výdělečnou činnost, ale zároveň ji nelze považovat za osobu zcela závislou na výživě ze strany svého syna - občana EU, protože žije ve společné domácnosti nejen s ním, ale také s pracujícím manželem, jenž má na území České republiky povolen pobyt. Netvrdila ani žádné rozhodné skutečnosti, ze kterých by bylo možno usuzovat, že trpí dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem, v důsledku kterého by se o sebe nedokázala sama postarat bez osobní péče syna. V případě žalobkyně se tak nejedná o neschopnost sama se o sebe postarat ve smyslu výše uvedených ustanovení zákona o pobytu cizinců.

[6] Městský soud neshledal ani splnění podmínek podle § 15a odstavce 3 zákona o pobytu cizinců, kterého by bylo možno použít vzhledem k tvrzenému vedení společné domácnosti mezi žalobkyní a jejím synem. Podmínka vedení společné domácnosti se vztahuje pouze na ty osoby v příbuzenském vztahu, které nejsou osobami příbuznými v linii přímé, mezi něž nepochybně patří i vztah rodiče a dítěte.

[7] Konečně za nedůvodnou považoval soud i námitku nepřiměřenosti napadeného rozhodnutí z hlediska dopadů do soukromého a rodinného života žalobkyně, neboť po příslušném správním orgánu nelze požadovat, aby výhradně z vlastní iniciativy vyhledával a opatřoval důkazy, které by mohly svědčit ve prospěch cizince, tedy i ty, které by se týkaly nepřiměřenosti tvrzeného zásahu do soukromého a rodinného života cizince. Stejně tak nepřisvědčil námitce bezdůvodné změny rozhodovací praxe správních orgánů, neboť žalobkyní odkazovaná rozhodnutí byla vydána za jiných okolností – týkala se případů, v nichž šlo nejen o vztah vnuk a babička, ale i tchán a zeť, šlo tedy o vztah sice rodinný, ale nepřímý.

II. Kasační stížnost

[8] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) napadla v záhlaví označený rozsudek městského soudu kasační stížností, kterou opírá o důvody uvedené v § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), a navrhuje zdejšímu soudu, aby zrušil napadený rozsudek i rozhodnutí žalovaného.

[9] Stěžovatelka zpochybňuje názor správních orgánů i městského soudu, podle kterého nemůže být vztah matky a syna vztahem obdobným vztahu rodinnému ve smyslu § 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců, přestože zároveň dospěly k závěru, že není ani rodinným příslušníkem podle odst. 1 téhož ustanovení. Pouze podle obecných kritérií lze přisvědčit jejich názoru, že vztah rodinný nemůže být vztahem obdobným vztahu rodinnému, nicméně ve smyslu zákona o pobytu cizinců je tomu jinak. Za rodinné

vztahy podle zákona o pobytu cizinců považuje stěžovatelka pouze ty, které splňují kritéria stanovená v § 15a odst. 1. Tam však stěžovatelka ani podle správních orgánů nespadá. V tom případě musí být posuzována podle § 15a odst. 3 zákona o pobytu cizinců. Pokud osoba pouze ve vztahu fakticky obdobném může získat přechodný pobyt na základě sdílené společné domácnosti s občanem EU, tím spíše jej může získat osoba ve vztahu skutečně rodinném (biologická matka). Opačný závěr je absurdní. Stěžovatelka tudíž má se svým synem trvalý vztah obdobný vztahu rodinnému a sdílí s ním společnou domácnost, proto splňuje podmínky dle § 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců. S touto argumentací se městský soud vypořádal nedostatečně. Pouze konstatoval, že výklad zaujatý správními orgány není v rozporu se zásadami logiky. Neuvedl však, jak tuto námitku posoudil po právní stránce, a nejsou zřejmé úvahy, kterými se řídil. Napadený rozsudek je tak nepřezkoumatelný.

[10] Nepřezkoumatelné je i rozhodnutí žalované, neboť stěžovatelku neposoudila jako rodinného příslušníka občana EU ve smyslu § 15a odst. 1 zákona o pobytu cizinců, zároveň však při odůvodnění nemožnosti aplikovat na stěžovatelku § 15a odst. 3 písm. b) téhož ustanovení konstatovala, že stěžovatelka nemá ke svému synovi vztah obdobný vztahu rodinnému, neboť k němu má rodinný vztah a fakticky je rodinným příslušníkem občana EU.

[11] Vztah rodinný (přímé pokrevní příbuzenství) podle jiných právních předpisů není bez dalšího rodinným vztahem podle zákona o pobytu cizinců. Pokud cizinec nesplňuje kritéria dle § 15a odst. 1 uvedeného zákona, může usilovat o povolení k přechodnému pobytu z titulu vztahu obdobného vztahu rodinnému. Opačný závěr správních orgánů i městského soudu odporuje judikatuře Nejvyššího správního soudu, konkrétně rozsudku ze dne 12. 5. 2016, č. j. 6 Azs 266/2015 – 26, na který městský soud zcela nelogicky odkazuje na podporu opačného názoru. To zakládá vnitřní rozpornost napadeného rozsudku. I v rozsudku ze dne 29. 1. 2015, č. j. 3 Azs 211/2014 – 34, Nejvyšší správní soud připustil, že vztah osob v příbuzenském poměru (sourozenců), tedy fakticky rodinný, může být vztahem obdobným vztahu rodinnému ve smyslu zákona o pobytu cizinců. Tentýž výklad zaujal i sám městský soud v rozsudku ze dne 24. 10. 2017, č. j. 10 A 117/2014 – 52, a to ke vztahu rodiče a dítěte. V napadeném rozsudku tak městský soud zaujal nesprávný právní názor, který navíc přezkoumatelně neodůvodnil, neboť pouze konstatoval, že nemožnost použít § 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců na vztah matky a syna vyplývá z uvedeného ustanovení. Navíc řádně nezdůvodnil, proč se odchýlil od uvedené judikatury.

[12] Soud rovněž přezkoumatelně neodůvodnil, proč nepřisvědčil námitce stěžovatelky o vybočení správních orgánů ze správní praxe. Obdobné případy byly dlouhodobě rozhodovány ve prospěch žadatelů. V této souvislosti stěžovatelka odkazuje (stejně jako v žalobě) na rozhodnutí vedená Ministerstvem vnitra pod č. j. MV-77522-1/OAM 2012, č. j. MV-74595-4/SO-2012 či č. j. MV-82454-1/OAM-2012, v nichž bylo cizinci vyhověno ve skutkově totožných případech. Od vydání těchto rozhodnutí se přitom nijak nezměnila právní úprava ani judikatura. Pokud městský soud shledal skutkovou odlišnost od rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 8. 2013, č. j. MV-76938-5/SO/sen-2013, a ze dne 20. 9. 2013, č. j. MV-58797-5/SO/sen-2013, stěžovatelka tvrdí, že v těchto případech nebyl rozhodující vztah tchán-zeť, rozhodný byl vztah mezi prarodiči a vnukem, který je fakticky rovněž vztahem rodinným. Přesto byl posouzen jako obdobný vztahu

rodinnému. Pokud by ovšem měl být relevantní pro udělení přechodného pobytu vztah tchána a zetě, tím spíše by měl být udělen v případě stěžovatelky, u níž jde o vztah matky a syna. Jelikož tedy stěžovatelka v souladu s označenou rozhodovací praxí správních orgánů i judikaturou splňuje podmínku existence trvalého vztahu obdobného vztahu rodinnému i podmínku sdílení společné domácnosti s občanem EU, podle § 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců jí měl být povolen přechodný pobyt. Správní orgány tudíž porušily § 2 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád"), neboť skutkově obdobné případy posoudily nedůvodně rozdílně.

[13] Na podporu prokázání rozhodovací praxe správních orgánů navrhovala stěžovatelka v žalobě provést důkazy spisy ve věcech č. j. MV-77522-1/OAM 2012, č. j. MV-74595-4/SO-2012 či č. j. MV-82454-1/OAM-2012. Městský soud návrhu nevyhověl a v rozsudku jej zcela pominul, aniž by provedení navrhovaných důkazů výslovně odmítl či vysvětlil, proč tak učinil. Napadený rozsudek je tudíž nepřezkoumatelný i z tohoto důvodu.

[14] Stěžovatelka dále zopakovala svou žalobní námitku, podle níž se žalovaný přezkoumatelně nevypořádal s přiměřeností rozhodnutí z hlediska zásahu do soukromého a rodinného života. Stejně tak zopakovala, že pokud by nebyla relevantní argumentace shora uvedená, mělo být její žádosti vyhověno dle § 15a odst. 1 písm. d) s odkazem na § 15a odst. 2 písm. c) zákona o pobytu cizinců, přičemž odkazuje na čl. 2 bod 2 písm. d) a čl. 3 bod 2 písm. a) Směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2004/8/ES. Je přitom nepochybné, že stěžovatelka je předkem občana EU v přímé linii a zároveň je osobou tímto občanem vyživovanou a členem jeho domácnosti.

[15] Žalovaný se k obsahu kasační stížnosti nikterak nevyjádřil.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[16] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že kasační stížnost má požadované náležitosti, byla podána včas a osobou oprávněnou. Důvodnost kasační stížnosti posoudil Nejvyšší správní soud v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž je povinen přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[17] Kasační stížnost **není** důvodná.

[18] Podle § 15a zákona o pobytu cizinců:

(1) Rodinným příslušníkem občana Evropské unie se pro účely tohoto zákona rozumí jeho
a) manžel,
b) rodič, jde-li o občana Evropské unie mladšího 21 let, kterého vyživuje a se kterým žije ve společné domácnosti, c) dítě mladší 21 let nebo takové dítě manžela občana Evropské unie a
d) nezaopatřený přímý příbuzný ve vzestupné nebo sestupné linii nebo takový příbuzný manžela občana Evropské unie.

(2) Za nezaopatřenou osobu se podle odstavce 1 písm. d) se považuje občanem Evropské unie nebo jeho manželem vyživovaný cizinec, který
a) se nejdéle do 26 let věku soustavně připravuje na budoucí povolání,
b) se nemůže soustavně připravovat na budoucí povolání nebo vykonávat výdělečnou činnost pro nemoc nebo úraz, anebo
c) z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopen vykonávat soustavnou výdělečnou činnost.

(3) Ustanovení tohoto zákona, týkající se rodinného příslušníka občana Evropské unie, se obdobně použijí i na cizince, který hodnověrným způsobem doloží, že
a) je příbuzným občana Evropské unie neuvedeným v odstavci 1, pokud
1. ve státě, jehož je občanem, nebo ve státě, ve kterém měl povolen trvalý či dlouhodobý pobyt, žil s občanem Evropské unie ve společné domácnosti,
2. je občanem Evropské unie vyživovaný, nebo
3. se o sebe z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nedokáže sám postarat bez osobní péče občana Evropské unie.
b) má s občanem Evropské unie trvalý vztah obdobný vztahu rodinnému a žije s ním ve společné domácnosti.

(4) Ustanovení tohoto zákona týkající se rodinného příslušníka občana Evropské unie se použijí i na cizince, který je rodinným příslušníkem státního občana České republiky.

Dále podle § 87b zákona o pobytu cizinců
„(1) Rodinný příslušník občana Evropské unie, který sám není občanem Evropské unie a hodlá na území pobývat přechodně po dobu delší než 3 měsíce společně s občanem Evropské unie, je povinen požádat ministerstvo o povolení k přechodnému pobytu. Žádost je povinen podat ve lhůtě do 3 měsíců ode dne vstupu na území.

(2) K žádosti o vydání povolení k přechodnému pobytu je rodinný příslušník povinen předložit náležitosti podle § 87a odst. 2, s výjimkou náležitosti podle § 87a odst. 2 písm. b), doklad potvrzující, že je rodinným příslušníkem občana Evropské unie, a jde-li o cizince podle § 15a odst. 1 písm. d), také doklad potvrzující, že je nezaopatřenou osobou. (...)“ Podle § 87a odst. 2 předloží cizinec k žádosti cestovní doklad, fotografie, doklad o zdravotním pojištění a doklad o zajištění ubytování na území.

[19] Nejprve je třeba přezkoumat napadený rozsudek z důvodu uvedeného v ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Přezkoumatelnost napadeného rozsudku s přihlédnutím k ustanovení § 109 odst. 4 s. ř. s. Nejvyšší správní soud je povinen posoudit i bez návrhu.

[20] Má-li rozhodnutí soudu projít testem přezkoumatelnosti, je třeba, aby se jednalo o rozhodnutí srozumitelné, s uvedením důvodů, v nichž má výrok rozhodnutí dostatečnou oporu. Nejvyšší správní soud nezjistil, že by napadený rozsudek trpěl vadami, které podle setrvalé judikatury Nejvyššího správního soudu zakládají důvod nepřezkoumatelnosti (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 – 75;

rozsudek ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 – 73; rozsudek ze dne 8. 4. 2004, č. j. 4 Azs 27/2004 – 74; rozsudek ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003 – 130.

[21] Stěžovatelce lze přisvědčit, že stylistická struktura odůvodnění napadeného rozsudku nesvědčí o uceleném argumentačním systému (nález Ústavního soudu ze dne 12. února 2009, sp. zn. III. ÚS 989/08 (N26/52 SbNU 247), nesporně mohl městský soud aspirovat na logicky lépe koncipovanou strukturu odůvodnění svých závěrů a argumentačně je lépe podepřít. I přesto však je na základě skutkových zjištění zřejmé, proč městský soud nepřisvědčil stěžejní žalobní námitce, totiž namítanému nesprávnému právnímu výkladu § 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců a proto ani nesprávné jeho aplikaci v daném případě ze strany správních orgánů obou stupňů. Městský soud se v daném případě ztotožnil s jejich výkladem i aplikací tohoto ustanovení, a to s odvoláním na judikaturu Nejvyššího správního soudu. Stěžovatelka tomuto závěru porozuměla, avšak opakovaně s ním nesouhlasí a domnívá se, že argumentace městského soudu (obdobně jako správních orgánů) nese v sobě rozpor, dovozuje, že judikatura městským soudem uvedená naopak svědčí právnímu názoru, který sama zastává.

[22] Nejvyšší správní soud předně neshledal napadený rozsudek nepřezkoumatelný ani potud, jak tvrdí stěžovatelka, že se nevypořádal s nepřezkoumatelností rozhodnutí žalované. Rozhodnutí prvostupňového orgánu nesporně dostatečnými argumenty podpořilo svůj závěr, pro který nebylo lze aplikovat § 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců v daném případě, stejně tak dostálo i důvodům stran aplikace dalších ustanovení § 15a téhož zákona. Rovněž v rámci své přezkumné činnosti žalovaná ve vztahu k námitkám v odvolání (§ 89 odst. 2 citovaného zákona) dostála povinnosti vypořádat se dostatečným a přesvědčivým způsobem s námitkami stěžovatelky, jejichž argumentační linie byla vystavěna obdobně jako v následně podané žalobě na odlišném právním názoru, resp. výkladu zejména § 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Nejvyšší správní soud nepřisvědčil stěžovatelce, že nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku spočívá i v tom, že městský soud přezkoumal nepřezkoumatelné rozhodnutí správního orgánu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne ze dne 13. 6. 2007, č. j. 5 Afs 115/2006 - 91). Závěr žalované, že stěžovatelka a její syn jsou pokrevně příbuznými osobami, avšak ve smyslu zákona o pobytu cizinců stěžovatelka není „rodinným příslušníkem občana EU“, nevykazuje rozpor mezi výrokem a odůvodněním. Uvedený závěr o nenaplnění podmínek pro postavení stěžovatelky jako rodinného příslušníka občana Evropské unie dle § 15a odst. 1 zákona o pobytu cizinců na straně jedné a označení vztahu stěžovatelky a jejího syna za vztah rodinný na straně druhé nejsou vzájemně neslučitelnými a rozpornými právními závěry správních orgánů, a to právě pro úzké vymezení pojmu „rodinný příslušník občana EU“. Rodinný vztah je zákonem o pobytu cizinců definován v § 15a odst. 1 velmi úzce, žalovaná tak odlišila příbuzenství v obecně vnímaném smyslu a příbuzenské, resp. rodinné vztahy ve smyslu uvedeného ustanovení. Stěžovatelkou namítaná nepřezkoumatelnost jak rozhodnutí žalované, tak rozsudku městského soudu je vyvolána jí zastávaným právním názorem; věcná správnost posouzení právní otázky je však předmětem samostatného posouzení důvodu dle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

[23] Podle Nejvyššího správního soudu městský soud vyjádřil svůj závěr ve vztahu k rozhodným žalobním bodům v rozsahu zcela dostatečném, zejména, jde-li o právní

argumentaci, na níž je postaven základ žaloby (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 – 44, publ. pod č. 689/2005 Sb. NSS). Povinností soudů ani není vyvracet jednotlivě vznesené žalobní námitky, či dokonce každé dílčí tvrzení, postačí, je-li jeho rozhodnutí logicky odůvodněno tak, že dostatečně podporuje závěry, k nimž soud dospěl (nález Ústavního soudu ze dne 12. února 2009 sp. zn. III. ÚS 989/08, N 26/52 SbNU 247).

[24] Základ žaloby, obdobně jako klíčový důvod podané kasační stížnosti ve smyslu § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., zpochybňuje výklad a aplikaci § 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Stěžovatelka zastává názor, že nelze-li vztah matky a syna, který je občanem ČR starším 21 let, podřadit pod v § 15a odst. 1 téhož zákona vymezený pojem „*rodinný příslušník občana EU*“, pak tento vztah je nutné mít za vztah *obdobný* vztahu rodinnému podle § 15a odst. 3 písm. b) téhož zákona, pakliže jde o vztah trvalý a žijí spolu ve společné domácnosti.

[25] Výkladem a aplikací uvedených ustanovení se správní soudy, jak bude uvedeno níže, již opakovaně zabývaly. Městský soud v daném případě odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 5. 2016, č. j. 6 Azs 266/2015 - 26, resp. z něj citoval dílčí část, včetně v něm citované části rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 4. 2010, č. j. 5 As 6/2010 - 63. Stěžovatelka z citovaných částí uvedených rozsudků dovozuje rozpornost napadeného rozsudku, neboť se domnívá, že naopak uváděné závěry svědčí jejímu výkladu dotčených ustanovení. Tak tomu však není.

[26] Ve věci řešené Nejvyšším správním soudem rozsudkem č.j. 6 Azs 266/2015-26, byl ke kasační stížnosti žalované podroben přezkoumání rozsudek Městského soudu v Praze č. j. 11 A 200/2013 - 46, kterým městský soud zrušil rozhodnutí žalované ze dne 21. 11. 2013. Tímto rozhodnutím žalovaná zamítla odvolání a potvrdila rozhodnutí prvního stupně o zamítnutí žádosti matky o přechodný pobyt z důvodu tvrzeného rodinného vztahu k jejímu synovi, občanovi EU. Městský soud zrušil rozhodnutí žalované ze dvou důvodů, jednak měl za to, že žalovaná neodůvodnila řádně podmínky aplikace § 15a odst. 3 písm. a) bod 1 zákona o pobytu cizinců a jednak učinil závěr, že žalovaná nadbytečně posuzovala splnění podmínek § 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců a nesprávně požadovala po žadatelce (matce), aby prokázala, že má se synem vztah obdobný vztahu rodinnému, neboť o takový vztah nemůže v případě příbuzenství v přímé linii (matka-syn) jít. Ani jeden ze zrušujících důvodů neobstál. Nejvyšší správní soud posuzování splnění podmínek § 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců ze strany žalované neshledal nadbytečným, pakliže odvolací námitky směřovaly právě do posouzení tohoto ustanovení a do aplikace pojmu trvalý vztah (*nutno připustit, že se tímto posouzením s odvoláním na praxi nadřízeného orgánu zabýval i orgán prvního stupně, k tomu viz níže, pozn. NSS*). Nicméně Nejvyšší správní soud tímto toliko uzavřel, že v označeném případě nemohl ani tento důvod vést ke zrušení rozhodnutí žalované. K aplikaci rozporovaného ustanovení a výkladu pojmu „vztah obdobný vztahu rodinnému“ pak odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 4. 2010, č. j. 5 As 6/2010 - 63, s tím, že aplikace uvedeného ustanovení dopadá na úzce vymezené vztahy obdobné, tzn. stejně úzce vymezené, jako vztahy rodinné ve smyslu citovaného zákona. Ani odkazem na další judikaturu uvedený rozsudek nezavdává důvod se domnívat, jak činí stěžovatelka, že by jím soud vybočil z ustálené judikatury k výkladu a aplikaci § 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců, a

tedy mohl být oporou pro jí zastávaný právní názor a takto chápán současně nastolil vnitřní rozpornost napadeného rozsudku městského soudu v nyní projednávané věci.

[27] Jak již Nejvyšší správní soud shora předeslal, zabýval se výkladem a aplikací § 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců již opakovaně. Vzhledem k tomu, že na argumentaci uplatněnou v nyní podané kasační stížnosti Nejvyšší správní soud již opakovaně odpovídal, považuje nyní za vhodné již toliko stručně odkázat zejména na závěry vyslovené v rozsudcích tohoto soudu ze dne 23. 2. 2017, č. j. 2 Azs 273/2016 - 43 a ze dne 14. 11. 2017, č. j. 331/2017 - 33, které vychází z judikatury jim předcházející a rovněž se již vypořádaly s opačným výkladem v rozsudku ze dne 29. 1. 2015, č. j. 3 Azs 211/2014 - 34.

[28] V rozsudku ze dne 23. 2. 2017, č. j. 2 Azs 273/2016 - 43, Nejvyšší správní soud velmi zevrubně reagoval na námitku, že za vztah obdobný vztahu rodinnému musí být tím spíše považován vztah přímý rodinný (v tomto případě otec-syn), jestliže např. i sourozenectví může takový obdobný vztah založit dle rozsudku ze dne 29. 1. 2015, č. j. 3 Azs 211/2014 - 34. Nejvyšší správní soud k tomu předně odkázal na již zmiňovaný rozsudek ze dne 16. 4. 2010, č. j. 5 As 6/2010 – 63, a jím přijatý závěr, že rodinnými vztahy jsou právě vztahy rodinných příslušníků, jež odpovídají dílčím ustanovením § 15a odst. 1 zákona o pobytu cizinců a že takové vztahy, které formálně nejsou rodinnými vztahy dle § 15a odst. 1 uvedeného zákona, ale jsou jim svým obsahem (tedy v rovině faktické) analogické, lze kvalifikovat jako vztahy obdobné vztahům rodinným ve smyslu pojmu zavedeného ustanovením § 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců a pak je následně potřeba zkoumat pro účely posouzení aplikovatelnosti § 15a odst. 3 písm. b), zda byl žadatelem takto tvrzený vztah v řízení o žádosti dostatečně doložen, a případně posoudit trvalost daného vztahu a konečně i podmínku soužití žadatele s dalším účastníkem vztahu ve společné domácnosti. Druhý senát pak v tomto rozsudku dovodil, že *„rozsudek Nejvyšší správního soudu ze dne 29. 1. 2015, č. j. 3 Azs 211/2014 – 34, se od právního názoru podaného v posledně citovaném rozsudku částečně odchýlil, neboť v něm Nejvyšší správní soud shledal rozhodným předpokladem pro kvalifikaci vztahu jakožto vztahu obdobného vztahu rodinnému blízké příbuzenství cizince a občana Evropské unie...“* nicméně zjištěný rozpor neshledal důvodem k aktivaci rozšířeného senátu dle § 17 odst. 1 s. ř. s., neboť rozsudek č. j. 3 Azs 211/2014 – 34 představuje ojedinělé vybočení z rozhodovací činnosti tohoto soudu. K tomu dále odkázal na rozhodnutí vydaná na základě právního názoru dle rozsudku č. j. 5 As 6/2010 – 63, která *„již vyvinula zcela koherentní rozhodovací činnost Nejvyššího správního soudu v těchto otázkách“*, a to včetně další judikatury rovněž v těchto rozsudcích uvedené (např. rozsudky ze dne 22. 9. 2016, č. j. 6 Azs 177/2016 – 28, ze dne 31. 7. 2013, č. j. 6 As 26/2013 – 35, ze dne 25. 9. 2013, č. j. 6 As 30/2013 – 42, ze dne 6. 11. 2013, č. j. 6 As 95/2013 – 41, nebo ze dne 14. 5. 2014, č. j. 4 Azs 7/2014 – 36, dále ze dne 12. 1. 2017, č. j. 5 Azs 209/2016 – 27, ze dne 25. 9. 2013, č. j. 6 As 30/2013 - 42, ze dne 3. 3. 2016, č. j. 6 Azs 282/2015 - 27, ze dne 12. 5. 2016, č. j. 6 Azs 266/2015 - 26, ze dne 22. 9. 2016, č. j. 6 Azs 177/2016 – 28). Poukázal rovněž, že vůči uvedenému rozsudku třetího senátu se vymezil první senát Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 7. 12. 2016, č. j. 1 Azs 273/2016 – 33 a uzavřel, že *„ Pokud stěžovatel nesouhlasí s názorem zaujatým správními orgány, že jde-li mezi žalobcem a jeho otcem o vztah rodinný, nemůže jít zároveň o „vztah obdobný vztahu rodinnému“ dle § 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců, konstatuje Nejvyšší správní soud, že touto otázkou se již*

na obdobném skutkovém základu zabýval ve svém (výše již citovaném) rozsudku ze dne 7. 12. 2016, č. j. 1 Azs 273/2016 – 33. Nejvyšší správní soud se v citovaném rozsudku zabýval též otázkou, zda může být vztah cizince, jenž je synem občana Evropské unie, s jeho otcem kvalifikován jako vztah obdobný vztahu rodinnému ve smyslu § 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců. V uvedeném případě vycházel Nejvyšší správní soud z ustálené judikatury, zejména pak z rozsudku ze dne 16. 4. 2010, č. j. 5 As 6/2010 – 6, a dospěl k závěru, že „reálný vztah rodič – dítě (jak je tomu v případě stěžovatele) nelze považovat za vztah ‚obdobný' vztahu rodinnému vymezenému v § 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Za takový by bylo možno považovat vztah, který by připomínal svou fakticitou vztah mezi rodičem a dítětem (nadto s ohledem na znění § 15a odst. 1 cit. zákona by muselo jít o vztah připomínající vztah mezi rodičem a dítětem mladším 21 let, neboť pouze takový rodinný vztah je vymezen v zákoně o pobytu cizinců), nikoli o skutečný vztah otec – syn." Nejvyšší správní soud na uvedeném právním názoru setrvává i v nynější věci, neboť dle jeho názoru stojí obě věci na obdobném skutkovém základu."

[29] V této právní věci nyní projednávané proto Nejvyšší správní soud nemá důvod se od konstantně zastávaného právního názoru a z něho se odvíjející aplikace § 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců odchýlit.

[30] Nejvyšší správní soud nesdílí názor stěžovatelky, že městský soud se přezkoumatelně nevypořádal ani s námitkou odchýlení správních orgánů od správní praxe. Soud se totiž odlišil od stěžovatelkou předložených rozhodnutí žalovaného a uvedl, v čem spatřuje rozdíl od dané věci, a proč tedy neshledal námitku důvodnou. Pokud se způsobem vypořádání této námitky stěžovatelka nesouhlasí, může soudu vytýkat toliko nesprávné právní hodnocení, nikoliv nepřezkoumatelnost. Nejvyšší správní soud k tomu dodává, že touto námitkou se rovněž zcela zevrubně již vypořádal v rozsudcích ze dne 23. 2. 2017, č. j. 2 Azs 273/2016 - 43 a ze dne 14. 11. 2017, č. j. 331/2017 - 33, a proto na ně tímto již jen odkazuje.

[31] Vadu řízení před soudem představuje skutečnost, že městský soud se nijak nevyjádřil k důkazním návrhům stěžovatelky (viz bod [13] tohoto rozsudku). Nicméně tato vada nemusí vždy působit nepřezkoumatelnost rozsudku, neboť i Ústavní soud zastává názor, že nikoliv každé opomenutí důkazu nutně automaticky vede k porušení práva na spravedlivý proces, např. pokud důkazní návrhy nemají k projednávané věci relevanci, nemohou vést k objasnění skutečností a otázek, podstatných pro dané řízení a další (k tomu srov. např. nález ze dne 10. 3. 2015, sp. zn. II. ÚS 2172/14). Za situace, kdy byl právní zástupce stěžovatelky přítomen u ústního jednání soudu (při němž soud prováděl dokazování) a předkládal na podporu tvrzení o rozhodovací praxi správních orgánů některá rozhodnutí žalovaného, aniž by dále trval na provedení dalších původně v žalobě navrhovaných důkazů (další rozhodnutí správních orgánů), nelze nyní městskému soudu vytýkat, že považoval dokazování za dostatečné a opomněl se vyjádřit k původním návrhům stěžovatelky. Byť se jedná o pochybení městského soudu, za dané situace tato vada sama o sobě nepůsobí nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku, ani vadu řízení, která by měla vést ke zrušení napadeného rozsudku. Nelze totiž opomenout, že důkazní návrhy se týkaly správní praxe žalované, potažmo orgánu prvního stupně, která nebyla zcela jednotná a o tomto není sporu; vytýkaná vada tak nemůže mít na výsledek řízení vliv.

[32] K námitce, dle které se žalovaný nezabýval přiměřeností dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života stěžovatelky, Nejvyšší správní soud podotýká, že stěžovatelka pouze zopakovala podstatnou část své žalobní argumentace, aniž by jakkoliv polemizovala se závěry městského soudu. Jelikož žalovaný do napadeného rozhodnutí vtělil úvahu o přiměřenosti rozhodnutí o neudělení povolení k přechodnému pobytu na základě shora citovaných zákonných ustanovení (kde zároveň uvádí, že touto otázkou se zabývalo i prvostupňové rozhodnutí – viz odstavec druhý na str. 6 napadeného rozhodnutí), je námitka stěžovatelky zcela nepřípadná. Stěžovatelka nepolemizuje ani s vypořádáním přiměřenosti rozhodnutí provedeným správními orgány a pouze opakovaně konstatuje, že se touto otázkou zabývaly nedostatečně a nesprávně.

[33] Stejně tak je koncipovaná i námitka, dle které mělo být stěžovatelce uděleno oprávnění k přechodnému pobytu i na základě jiných skutkových podstat obsažených v § 15a zákona o pobytu cizinců [odst. 1 písm. d)], neboť stěžovatelka žije se svým synem minimálně rok v jeho domácnosti a je jím vyživovaná. Stěžovatelka opět nijak konkrétně nezpochybňuje závěry správních orgánů ani městského soudu. Městský soud i žalovaný správní orgán přitom přezkoumatelně odůvodnily, že stěžovatelka neprokázala svou závislost na výživě či péči ze strany syna, že je naopak vyživovaná svým manželem a je schopná se o sebe postarat sama, a uvedly, z čeho tak usoudily. Vzhledem k absenci konkrétní kasační argumentace tak Nejvyššímu správnímu soudu nezbylo než v tomto rozsahu odkázat na napadený rozsudek a napadené rozhodnutí.

IV.
Závěr a náklady řízení

[34] Ze všech výše uvedených důvodů vyplývá, že napadený rozsudek není nezákonný z důvodů namítaných v kasační stížnosti. Proto Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl podle § 110 odst. 1 s. ř. s.

[35] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 větu první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého, nestanoví - li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatelka v řízení úspěch neměla, proto jí nevzniklo právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému žádné náklady s tímto řízením nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 12. dubna 2018

Mgr. Jana Brothánková
předsedkyně senátu